

mere end 10 pCt. Men det er meget langt fra, at det er de Handlende og Industridrivende, som alene have Fordel af at indføre et fuldkomnere Maal og Beregningsystem, det har i Virkeligheden Alle, som skulle udføre Noget som helst, der heder Beregninger. — Den Enhed i Inddelingen mellem Mønt, Maal og Vægt, som derved vil komme tilstede, vil gjøre alle Beregninger og Regnskaber og alle Talopgjørelser af disse Arter saa ulige lette, at der kun vil blive en lille Del af Folket, der ikke paa en eller anden Maade har Fordel af denne Enhed i og Lighed mellem Maal, Vægt og Møntsystemet. Naar man i Diebliffet har Lov om — som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds —, at det nye Møntsystem havde Fordele, saa tror jeg ikke, at det vil være vanskeligt at paa vise, at det virkelig, saaledes som Stillingen er, har betydelige Fordele; men det er aldeles klart, at, naar man faar Maal og Vægt i Lighed med Mønten, ville Fordeleene først indtræde i fuldt Maal og i en ganske anden Grad, end det hidtil har kunne været Tilfældet, saa ville disse Beregninger om Varernes Pris opad eller nedad kunne foretages som oftest ligesom nu ved Regning med Decimalbrøk. Ved Flytning af et Komma eller en Brøk til den ene eller den anden Side kan man foretage Regningsoperationer, som ere saa lette og sikre, og frembyde saa faa Feiltagelser, at man kun maa hende meget ufuldkomment dertil, naar man kan tvivle om den store Nytte deraf. Det vil gjælde saa godt som om hele Folket. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds — jeg beder undskyldte, at han bestandig staar i mine Tanker — kom til at sige, at det danske Folk væsentlig var et agerdyrkende Folk, og derfor ikke havde Brug for noget nyt System. Jeg vil i den Anledning tillade mig at bemærke, at Agerbruget nu heldigvis er indtraadt i et nyt Stadium, hvor det paa mange Maader kan komme i Berøring baade med Decimalregningen og med Maal og Vægt, som angaar, hvad en tidligere Taler kaldte, populært videnskabelige Forhold. Nu er det jo saa, at Videnskaben tager saa godt som alle praktiske Virsforhold under Behandling og gjør sig mere og mere gjældende i dem; det gjælder ikke mindst om Agerbruget; naar Taleren er om de allerforskjelligste Forhold i Agerbruget, vil man støde paa videnskabelige Resultater, fremsatte snart af fremmede snart af vore egne Videnskabsmand, hvor netop Decimaltal og Maal- og Vægtforhold efter Meter-systemet komme frem. Nu forekommer det mig, at hele den opvørende Slægt og alle de, der ere i Færd med at uddanne sig i Retning af Agerbruget, saaledes som den nuværende Tid kræver det, kunde have godt af, om det Tal-, Maal- og Vægtsystem, de havde lært i Skolen, stemte overens med det System, de ville møde i mangfoldige, fremmede Skrifter. En tidligere æret Taler har sagt, at netop Bessjendtskab til det

Vægt- og Maal-system, der findes i saadanne Skrifter, gjør, at man i mange Tilfælde lader dem ulæste, idet det for mange, mange Mennesker er forbundet med saa overordentligt Bøvær at sætte sig ind i Beregninger, der hvile paa et andet System, end de ere vant til. Jeg maa altsaa fastholde, at Danmark som agerdyrkende Land paa ingen Maade kan styde de Fremskridt fra sig, Tiden tilbyder i den her omhandlede Retning, thi et saadant Land vil netop behøve det Maal-system, her bydes, og alt som Tiden skrider frem, vil det blive mere og mere nødvendigt at tage imod det. Dernæst har en enkelt æret Taler gjort opmærksom paa en Side af denne Sag, som jeg ogsaa skal berøre, fordi den angaar Gjenstanden for mange og temmelig vidtløftige Beregninger, nemlig Hartkornet, der, som bekendt, danner Grundlaget for en Del Statter. Nu, da vi have et Møntsystem, som er deelig med 10 og 100, og Hartkornstønden er deelig med lige Tal, der gaa op i 96, saa tror jeg, man maa begynde at tænke paa at faae dette Forhold forandret, og der er maasse Intet, som hurtigere og simplere vilde overbevise mange Lovlere om, at Beregningen efter Tital-systemet er en Lettelse, end netop den Vanskelighed, der nu er forbunden med at beregne Hartkornstatter efter det Møntsystem, vi nu have. Et andet Spørgsmaal bliver det naturligtvis, om man kan anse den nærværende Lov for saaledes forberedt ude i Befolkningen, at man kan ønske den indført nu strax. Selv om man, saaledes som jeg, gaar ud fra, at Meter-systemet baade i og for sig og i dets Forhold til vort Møntsystem vil yde overordentlig store Fordele og netop derfor vil trænge sig saaledes frem, at det engang maa blive nødvendigt at indføre det, saa kan man dog ligesuldt optæste det Spørgsmaal, om man tør antage, at Tiden netop nu er kommen for dets Indførelse? Jeg er af den Formening, at det ikke er Tilfældet, i alt Fald paa ingen Maade i nogen paatrængende Grad; men jeg er fuldstændig uenig med den sidste ærede Taler (Tauber), der mente, at Tiden aldrig vilde komme eller med andre Ord, at vi aldrig burde komme ind paa Meter-systemet. Jeg er af den Mening, at vi bør søge at komme ind derpaa, men at det bør ske gennem en Forberedelse af dobbelt Art, dels gennem Forhandlingerne i den lovgivende Forsamling, hvorved Befolkningen mindes om, at det Tidspunkt kan komme, da det Ny vil blive gennemført, dels gennem Skolen, og i mange Skoler har man vel allerede gjort Børnene bekendte med Meter-systemet, for saa vidt det er optaget i en Del af de Regnebøger, der benyttes. (Lh. Nielsen: Børnene forstaa det ikke). Jeg er jo lige saa vel Lærer som det ærede Medlem, og jeg kan da sige, at med de Forsøg, jeg har gjort paa at undervise Drengene i Meter-systemet — og disse Forsøg har jeg gjort, før jeg fik Sæde her i denne Sal — er det gaaet meget godt, saa